

Klima

Danmark ligger på nordgrænsen for majsdyrkingen, som derfor lykkes bedst på øerne, i det sydlige Jylland og i kystområder i øvrigt. Nattefrost forår og især efterår kan være en begrænsende faktor for majsdyrkingen. Gode læforhold har stor betydning for et godt resultat.

Jordbund

Majs trives på de fleste jordtyper bortset fra svær, kold lerjord og kolde lavbundsarealer. Reaktionstallet bør ligge mellem 6 og 7. På lette sandjorder bør der være mulighed for vanding.

Majs stiller ikke noget krav til sædskiftet - den kan dyrkes år efter år på samme areal, men kan med fordel indgå i et normalt sædskifte for at udnytte forfrugtsværdien. Jorden bør forårs-pløjes, hvilket giver den bedste struktur i såbedet samt hurtigere opvarmning af jorden om foråret og dermed hurtigere og bedre etablering af majsplanterne.

Såning

Den forårspløjede jord efterlader normalt et godt såbed, hvor såningen kan ske i den rette dybde, dvs. 4-5 cm, og startgødningen kan placeres 5 cm under og 5 cm ved siden af frøene. Opharvningen skal sikre, at dette kan ske uden problemer. Det vil sige en harvedybde på 12 cm.

Såningen bør om muligt ske i retningen nord-syd. Dette mindsker lejetilbøjeligheden og giver solen bedst mulighed for at opvarme jorden mellem rækkerne.

Såtidspunktet er i normale år fra 15.-20. april på de luneste jorder til hen omkring 1. maj på kolde jorder - helst i en periode med udsigt til en jordtemperatur på mindst 8-10°. Det er vigtigt at så tidligst muligt af hensyn til muligheden for god kolbeudvikling.

Plantetal

Af tabellen fremgår, hvilket frøforbrug, der vil være ved forskellig markspiring. Der tilstræbes i silomajs en plantebestand på ca. 80.000/ha i middeltidlige og ca. 90.000/ha i tidlige sorter.

Frøforbrug -antal frø pr. ha	Frøafstand cm	Planter pr. ha ved forskellig markspiring		
		95%	90%	85%
100.000	13,3	95.000	90.000	85.500
95.000	14,0	90.250	85.500	80.750
90.000	14,8	85.500	81.000	76.500
85.000	15,7	80.750	76.500	72.250
80.000	16,7	76.000	72.000	68.000
75.000	17,6	72.250	67.500	63.750

Rækkeafstand = 75 cm.

Majsudsæd forhandles i pakninger à 50.000 kerner. Kernestørrelse og -form varierer en del fra sort til sort - dette skal man være opmærksom på ved såningen.

Såning af græs i majs

Hvor der af hensyn til harmonikravene ønskes et roe + græsareal på mindst 70%, kan der sås græs i majs, som derved kan tælle med som græsareal. Bedst er her såning af 8-10 kg sildig alm. rajgræs, når majs er ca. 25 cm høj.

Gødskning

Majs er ret næringskrævende. Ved almindelig gødningstilstand fordrer majs således:

140-160 kg	N pr. ha
20-30 kg	P pr. ha
140-180 kg	K pr. ha
10-15 kg	Mg pr. ha
10-15 kg	S pr. ha

Normalt gødes majs med husdyrgødning. Det bør da tilstræbes at dække afgrødens behov for P og K og dernæst supplere med evt. manglende kvælstof i form af handelsgødning. P- og K-behovet er i majs teoretisk dækket med tilførsel af 40-50 tons kvæggylle/ha (60-70 tons/ha ved højt udbyttensniveau).

Uanset gylleanvendelse og -mængde bør majs tilføres startgødning, svarende til 10-15 kg P/ha + ca. 30 kg N/ha, som skal placeres ved såningen. Dette sikrer spiring og gør planterne mindre kuldefølsomme tidligt forår. Startgødningen kan evt. udelades i de luneste majsområder.

Eventuelt manglende kvælstofmængde tilføres i form af handelsgødning, nedharvet ved såning. På let jord kvitterer majsen for udbringning af gylle mellem rækkerne, når planterne er 15-20 cm høje.

Vanding

I tørkeperioder betaler majs på lettere jord godt for vanding. Især er perioden omkring blomstring (slutningen af juli - begyndelsen af august) kritisk, og her må majsen ikke mangle vand, da dette giver manglende kernesætning. Vanding skal ske inden blomstringen af hensyn til bestøvningen.

Ukrudt

Majs konkurrerer dårligt med ukrudt. Kvik bekæmpes bedst om efteråret før majsafgrøden eller om foråret før pløjning. Eventuel radrensning af majs skal ske overfladisk for at undgå beskadigelse af rødderne, men kan i mange tilfælde erstatte en eller flere sprøjtninger.

Kemisk ukrudtsbekæmpelse bør ske ad flere gange (splitbehandling). Normalt vil en 2-split strategi, hvor man holder muligheden for en tredje sprøjtning åben, være det optimale.

1. Sprøjt første gang på helt småt ukrudt, når de største ukrudtsplanter har max. 1-2 løvblade.
2. Sprøjt anden gang, når et nyt hold ukrudt er spiret frem. Hvis der er kvik, skal de nye kvikskud have nået at få 3-4 blade.
3. En eventuel tredje sprøjtning vil ofte være rettet mod sent spirende ukrudtsarter som hanespore, grøn skærmaks og sort natskygge eller mod rodukrudt.

Bliver det optimale tidspunkt for første sprøjtning forpasset, er det vigtigt at tilpasse dosis efter ukrudtets størrelse.

Se i øvrigt vejledninger i planteværn eller kemikaliernes emballager for detaljer.

Sygdomme

Udsæden er bejdset mod svampesygdomme, og bortset fra mangelsygdommene bor- og magnesiummangel, er der normalt ingen sygdomsproblemer i majs.

I varme år kan der opstå majsbrand, som angriber kolben med fuldstændig manglende kernesætning til følge. Der er ingen mulig

bekæmpelse af sygdommen, som kan delvis forebygges ved sædskifte. De inficerede planter kan anvendes til foder.

Skadedyr.

Fritfluer. Første generation af fritflue kan gøre skade på majs, når denne har 1-2 blade. Der kan bekæmpes med et pyrethroid. Der varsles om flyvning af fritfluer.

Smelderlarver. Kan forekomme på arealer, hvor der har været græs eller kvik i indtil 3-4 år før majsen (især efter flerårige græsmarker).

Knoporme. I år med stor forekomst af knoporme kan disse også angribe majs. Der foreligger ikke anerkendte bekæmpelsesmidler.

Bladlus. Kan forekomme, men kræver sjældent bekæmpelse.

Høst

Silomajs bør høstes, når den snittede vare indeholder 30-32% tørstof. Det er afgørende at nå op på denne tørstofprocent. Dels for at hindre saftafløb, dels - og især - for at opnå ensilage af høj kvalitet med mulighed for stor foderoptagelse hos kørerne og høj foderværdi.

Tidspunktet, hvor dette opnås, varierer fra egn til egn, fra år til år og fra sort til sort, men høsten bør ske inden midten af oktober. Kernerne skal da være gulfarvede og dejagtige - melede. Der må ikke kunne klemmes saft ud af kolbens midterste kerner. Efter frost under $\div 4^{\circ}\text{C}$ bør majsen høstes inden for en uge.

Der høstes med specialsnitter, som snitter i 4-8 mm's længde og sikrer, at alle kerner knuses.

Sortsvalg

Det er vigtigt at vælge en standfast sort, der kan opnå god kolbeandel og højt udbytte. DLF-TRIFOLIUM tilbyder en række sorter, der tilsammen dækker behovene ved forskellige klimatiske forhold. Rekvirer sortsbeskrivelser.